

SPEJDERNES LEJR I HEDELAND NATURPARK

Evalueringsrapport

Foto: Timmi Bjørnstad

OPSAMLING PÅ AFHOLDELSEN AF SPEJDERNES LEJR 2022

*I samarbejde med værtskommunerne Høje-Taastrup, Greve og Roskilde samt I/S
Hedeland Naturpark*

Udarbejdet af Spejdernes Lejr 2022

Indhold

1. Om rapporten	3
1.1 Spejdernes Lejr 2022	3
1.2 Ramme og metode for evalueringen	3
1.3 Overordnede formål i Samarbejdsaftalen.....	4
2. Spejdernes Lejr og værtskommunerne var Fælles om fremtiden	5
2.1 Samarbejdets tilblivelse.....	6
2.2 Et stort og krævende samarbejde	6
3. Lokalt samarbejde i fokus	7
3.1 Et stærkt samarbejde med myndighederne	7
3.2 Spændende aktiviteter i værtskommunerne	7
3.3 Aftaler med lokale leverandører kom på plads	9
3.4 Andre gode samarbejder	10
4. Spaden kommer i jorden – lejren tager form	12
4.1 Blivende installationer for otte millioner kroner.....	12
4.2 God dialog med naboerne	13
4.3 Værtskommuner som inspiration til lejropbygning	14
4.4 Slutspurten inden lejren	14
5. Så var lejren der	18
5.1 Vartegnet indvies.....	18
5.2 Åbningsbål for lejren.....	19
5.3 Borgmesterdag	19
5.4 Reception.....	20
5.5 Statsministeren kiggede forbi.....	20
5.6 Afslutningsbål og rekord.....	20
6. Spejdernes Lejr 2022 i tal	21
7. Efter lejren	21
7.1 Oprydning og nedbrydning.....	23
7.2 Glade lejrgæster	23
7.3 Massiv interesse for lejren.....	25
8. Opsamling	28

1. Om rapporten

1.1 Spejdernes Lejr 2022

Spejdernes Lejr 2022 blev afholdt i tæt samarbejde med tre værtskommuner: Høje-Taastrup, Greve og Roskilde. Fra den 23. til 31. juli 2022 samledes 32.000 børn og unge i naturskønne omgivelser i Hedeland Naturpark, der lagde jord til Nordens største spejderlejr. Det var tredje gang, at lejren blev afholdt, og første gang den blev holdt på Sjælland.

Bag Spejdernes Lejr står foreningen Spejderne og dens fem medlemskorps; Det Danske Spejderkorps, KFUM-Spejderne, De grønne pigespejdere, Danske Baptisters Spejderkorps og Dansk Spejderkorps Sydslesvig. Tilsammen repræsenterer vi over 70.000 spejdere fordelt på over tusind grupper i Danmark og Sydslesvig. Lejren er primært drevet af frivillige kræfter fra disse fem spejderkorps, som støttes af et lille sekretariat fra foreningen Spejderne.

Spejdernes Lejr bidrager til at realisere Spejdernes mission om at gøre børn og unge beredt til livet gennem fællesskab, friluftsliv og udfordringer og vise vores omgivelser, hvordan det er at være spejder i dag.

1.2 Ramme og metode for evalueringen

Spejdernes Lejr og værtskommunerne har som en del af Samarbejdsaftalen (Bilag 1) forpligtet sig til at udarbejde en evalueringsrapport af Spejdernes Lejr 2022.

Evalueringen indeholder opfølgning på de mål og formål, som er nævnt i Samarbejdsaftalen.

Denne evaluering er udarbejdet af sekretariatet for Spejderne og er baseret på evalueringsplanen som blev præsenteret og godkendt på den administrative styregruppe i juni 2022. Heraf fremgår det, at fokus for evalueringen er vinklet på de besøgendes oplevelse af lejren, inddragelsen af lokale samarbejdspartnere samt et øget kendskab til I/S Hedeland og de tre værtskommuner.

For at evaluere på Samarbejdsaftalens formål og målsætninger har Spejdernes Lejr udført to kvantitative målinger.

Måling 1: Deltagere og gæsters tilfredshed på lejren

En interaktiv tilfredshedsundersøgelse på lejren. Spejdernes Lejr 2022 opsatte 10 trådløse smiley-standere på udvalgte knudepunkter i lejren og har indsamlet data til denne evaluering. Standerne giver et øjebliksbillede af de besøgendes oplevelse og tilfredshed.

Måling 2: Presseomtale af lejren i Danmark

Det lokale selskab Press Point har udarbejdet en presse- og medieanalyse af Spejdernes Lejr 2022. Analysen har til formål at komme med et overblik og en værdisætning af omtalen af Spejdernes Lejr 2022 i medierne.

Spejdernes Lejr har desuden udarbejdet en liste over alle lokale virksomheder, foreninger og organisationer som Spejdernes Lejr 2022 har samarbejdet med (Bilag 2) samt beskrevet nogle af disse samarbejder i denne rapport.

Evalueringsrapporten inkluderer også besøgendes opdateringer på sociale medier og citater til pressen som kvalitativt materiale til at eksemplificere folks oplevelser på lejren.

1.3 Overordnede formål med lejren

Der er tre overordnede formål for værtskommunerne med at stille Hedeland Naturpark til rådighed for Spejdernes Lejr er beskrevet i Samarbejdsaftalen. Her står blandt andet;

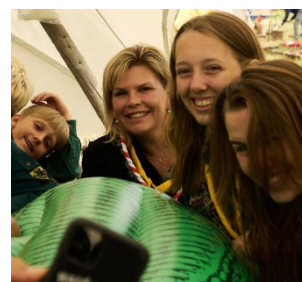
- 1. Kendskabet til Hedeland Naturpark skal styrkes lokalt såvel som nationalt*
- 2. Aftalen skal understøtte Hedeland Naturparks udviklingsplan og modne området til store arrangementer*
- 3. Spejdernes Lejr etablerer samarbejde med erhvervsliv, borgere og foreninger, herunder sociale foreninger*

Disse tre fastsatte mål er udgangspunktet for denne evaluering, der ud fra ovenstående metode med målinger og kvalitative beskrivelser vil besvare de opsatte mål samt give et indblik i, hvad Spejdernes Lejr 2022 er for en størrelse for værtskommunerne.

"Spejdernes Lejr har været med til at gøre Hedeland kendt af flere. For selvom området har ligget der i mange år, er Hedeland stadig uopdaget for nogle. Så vi er glade for den opmærksomhed på Hedelands mange kvaliteter, lejren giver," Michael Ziegler (K), borgmester i Høje-Taastrup kommune. Dagbladet Roskilde, lørdag 30. juli 2022

"Spejdernes Lejr er en stor opgave, men også en gave til vores kommuner, til vores borgere og til alle de spejdere, som kommer til sommer," Pernille Backmann, borgmester i Greve kommune. Pressemeddelelse udsendt af Spejderne i forbindelse med første spadestik den 31. marts 2022

"Det (Spejdernes Lejr, red) gør jo, at vi kan se Hedeland på en ny måde, hvor man kan se, at det kan være et kæmpestort eventområde. Jeg var så heldig at være vært på en konference for alle borgmestrene, og der kunne man mærke deres entusiasme i forhold til det at være vært for så mange glade børn og unge...", Tomas Breddam (S), borgmester i Roskilde kommuner. Dagbladet Roskilde, lørdag 30. juli 2022

2. Spejdernes Lejr og værtskommunerne var Fælles om fremtiden

Temaet for Spejdernes Lejr 2022 var 'Fælles om fremtiden'. Et tema, som skabte rammerne for arbejdet både før, under og efter lejren. Fælles om fremtiden var valgt, fordi vi som spejdere tager ansvar for vores klode, menneskerne på den og vores fælles fremtid. Spejderne er et fællesskab som samarbejder på tværs af aldersgrupper, spejderkorps og lande.

Under lejren oplevede gæster og deltagere blandt andet temaet ved at kunne optjene et Fælles om fremtiden-mærke efter at have udført en række bestemte aktiviteter, ligesom lejrens blivende vartegn 'Læringsspiralen' satte fokus på verdensmålene og vores globale fællesskab.

2.1 Samarbejdets tilblivelse

En kold novemberdag i 2019 mødtes værtskommunernes borgmestre, spejderledere og presse i Hedeland Naturpark og offentliggjorde, at her skulle der om 3,5 år afholdes Nordens største spejderlejr. Forud for offentliggørelsen var der gået et stort arbejde med at udarbejde en Samarbejdsaftale mellem de tre værtskommuner, I/S Hedeland og foreningen Spejderne.

Samarbejdsaftalen sætter blandt andet rammerne for økonomien i samarbejdet, men også, at parterne skulle mødes i henholdsvis en politisk og en administrativ styregruppe hver anden måned for at orientere hinanden, løse udfordringer og skabe et tæt og tillidsfuldt samarbejde.

Som lejren nærmede sig, begyndte de tre værtskommuner, I/S Hedeland og Spejderne Lejr dog også at samarbejde på kryds og tværs af udvalg og forvaltninger, da mange opgaver skulle løses og afstemmes med en kort tidshorizont. Denne indsats blev godt koordineret i samarbejde med de to ansatte fra Høje-Taastrup kommunes lejr-kontor, som ofte fungerede som startstedet for lejrens mange henvendelser.

2.2 Et stort og krævende samarbejde

Når Nordens største spejderlejr med cirka 82.000 gæster afvikles, kræver det et stærkt samarbejde mellem værtskommuner og lejrorganisationen. For første gang i Spejderne Lejrs historie var der tre værtskommuner som skulle involveres i beslutningerne, og det gav nogle udfordringer undervejs, da blandt andet sagsbehandling og lovgivning kunne variere mellem værtskommunerne. Opgavens omfang kom til tider bag på alle parter, men opgaverne blev løst i god samarbejdsånd og alle trak i samme retning for at sikre en så god og smidig lejr som muligt.

Samarbejdet skulle blandt andet tage stilling til håndtering af områder med beskyttet natur i Hedeland Naturpark, miljøhensyn, midlertidige og permanente byggetilladelser, deltagernes sikkerhed, indretning af store telte (brandmyndigheder og byggesagsbehandling), sikring af vand- og strømforsyning, oprettelse og placering af midlertidige parkeringspladser, påvirkning af trafikken, promovning af lejren til værtskommunernes borgere, rekruttering af frivillige fra lokale foreninger og så videre.

3. Lokalt samarbejde i fokus

Spejdernes Lejr 2022 havde stor fokus på at involvere og samarbejde med lokale organisationer, virksomheder og foreninger for at skabe den bedst mulige lejr og samtidig få nærområdet involveret mest muligt i lejren. Der skal desuden lyde en stor tak til de 23 lokale spejdergrupper i værtskommunerne, der fungerede som en slags ambassadører for eventet og var en stor del af forberedelserne til det.

I Bilag 2 ses en samlet oversigt med alle Spejdernes Lejr 2022's over 100 lokale samarbejdspartnere. I de næste afsnit vil udvalgte eksempler være beskrevet nærmere.

3.1 Et stærkt samarbejde med myndighederne

For at kunne garantere så mange deltagere og gæsters sikkerhed krævede det et godt samarbejde med Vestegnens politi, Beredskabet (4K), sundhedsvæsenet og Vejdirektoratet. Her blev der blandt andet udarbejdet en beredskabsplan for lejren, og inden lejrens afholdelse havde Spejdernes Lejr blandt andet fået tildelt over 30 myndighedsgodkendelser - om alt fra tilladelser til træklating, byggetilladelse til Læringsspiralen, teltindretning og vejafspærringer.

Desuden blev der afholdt en fælles beredskabsøvelse med Politi, Beredskab og Hospital, som gav værdifuld indsigt og viden om hinandens reaktionstid, organisationer og lejrens særlige forhold.

3.2 Spændende aktiviteter i værtskommunerne

Spejdernes Lejr 2022 havde over en million aktivitetstimer til deltagere og gæster på lejren fordelt på cirka 300 sjove og lærerige aktiviteter. 130 af disse aktiviteter var såkaldte drop-in aktiviteter, hvor deltagere og gæster (gratis) kunne prøve kræfter med

klassiske og nye spejderaktiviteter uden forhåndstilmelding. Dertil kommer, at cirka 50 aktiviteter blev afholdt ude i de tre værtskommuner - ofte i samarbejde med lokale partnere. Nedenfor kommer et udpluk af disse samarbejder:

3.2.1 HØJE-TAASTRUP KOMMUNE

Flere spejdere benyttede muligheden for at teste verdens længste skaterbane, ligesom der var svømmeaktiviteter i Taastrup svømmehal, blev bygget fuglehuse til 'Glade Anders' en Damsbo-trold som efterfølgende blev opført i Hedeland Naturpark, samt sikret, at spejderne kunne proviantere og svinge deres specielle Skejser-kort i City 2's butikker. Desuden havde Hedelands Veteranbane daglige ture for gæster og deltagere gennem lejren

'Vores sidste spejdertog er kørt! Vi siger tak til alle vores glade og tålmodige passagerer- både spejdere, besøgende til lejren og de mange lokale. De frivillige ved Hedelands veteranbane har haft travlt, men nydt hvert et øjeblik... Tak for et godt samarbejde spejdere. Kom godt hjem'

Hedelands Veteranbanes facebookside den 31. juli 2022

Foto: Nikolaj C. Frandsen

3.2.2 Greve kommune

På Kroppedal Museum kunne spejdere udover at besøge museet komme ud og sno lindebast og lave amuletter, mens de på Mosede Fort bl.a. kunne deltage i tvekampe i aktiviteten 'Fangerne på Fortet'. I Greve Marina var alle sejl sat for cirka 2.500 spejdere som deltog i søspejd-aktiviteter afholdt i tæt samarbejde med Køgebugts sejlklub.

Foto: Jakob Skipper

'Vi er røde, vi er blå. Vi er ikke til at slå! Gjalder det taktfast udover fortet i dag 😊👍 Flere hundrede spejdere fra Spejdernes Lejr i Hedeland vælger nemlig hver dag at prøve sig selv af i 'Fangerne på Fortet' - en hel masse prøver og aktiviteter på græsplænerne og museet 🏆🏆....' Greve Kommunes facebookside, 26. juli 2022.

3.2.3 Roskilde kommune

Under lejren kunne spejdere blandt andet prøve kræfter med at bygge en kopi af Gislingeåden i samarbejde med Vikingeskibsmuseet, teste deres balance og klatreevner i Byparken, overnatte i Roskilde Domkirke eller have aktiviteter i Laurentii Kirkeruinen, som Roskilde Museum gav adgang til.

'Jeg er så glad for, at Roskilde Domkirke bliver brugt af så mange forskellige mennesker. Det er dejligt.' Anne Rosendal, formand for domsognets menighedsråd til Roskilde Avis, 3. august 2022

3.3 Aftaler med lokale leverandører kom på plads

Når Spejdernes Lejr afholdes, svarer det til opførelsen af en midlertidig by, på størrelse med Næstved, med vores 32.000 deltagere og yderligere cirka 50.000 gæster. Udover den helt basale infrastruktur som strøm, vand, kloak, fibernet, toiletter og bad, så bliver der på Spejdernes Lejr også opført et supermarked, et spejdertorv med foodtrucks, restauranter og butikker, fire kantiner, et posthus, et lejrhospital, en børnehave, en scene, lageropbevaring og meget mere.

I Spejdernes Lejrs indkøbspolitik stod der, at alle produkter eller leverancer for over 30.000 kroner skal ske gennem indhentning af tre tilbud. Lokale virksomheder blev opfordret til at byde ind på opgaver i denne proces og var foretrukket, hvis det ikke gik på kompromis med deltagernes oplevelser og kvalitet.

3.3.1 Centerbageren i Tune leverede rundstykker og kagemænd

Den lokale bager i Tune indgik en samarbejdsaftale med Spejdernes Lejr om at levere friske morgen- og wienerbrød hver dag til det midlertidige supermarked på Spejdertorvet. Dertil kommer, at bageren leverede 777 kagemænd til lejren, da det er en stor spejdertradition at bestille kagemænd ved fejring på en lejr

Centerbageren i Tune får travlt til sommer. Pressefoto

Tune-bager skal levere brød til Nordens største spejderlejr

TUNE: Når 40.000 spejdere bestiller kagemænd til fest-ve, fortæller Helle, inden

'Vi har aldrig før skulle levere til et så stort arrangement, så vi glæder os til udfordringen og ser frem til at give så mange børn og unge en fantastisk lejroplevelse i vores baghave,'

Helle, den ene af to ejere af Centerbageren til Tune Posten, 28. maj 2022.

3.3.2 BC Catering holdt de frivillige mætte

Totalleverandøren BC Catering, med hovedsæde i Roskilde, indgik en aftale med lejren om at levere mad til lejrens fire kantiner. Samarbejdet var godt og BC Caterings store fleksibilitet bidrog blandt andet til at minimere lejrens madspild. I alt leverede virksomheden mad til knap 100.000 måltider på Spejdernes Lejr.

'Vores nære placering betyder, at vi kan levere dag for dag, og hvis behov, fra time til time. Det betyder, at vi sammen med Spejdernes Lejr kan have stor fokus på mængder og kølekæde og dermed minimere madspild'

BC Caterings direktør Jimmy Nielsen til Dagbladet Roskilde, 2. februar 2022.

I Bilag 2 er der en liste over lokale virksomheder, som leverede produkter eller serviceydelser til lejren.

3.4 Andre gode samarbejder

Spejdernes Lejr havde desuden en række gode samarbejder med flere forskellige foreninger, organisationer og virksomheder, hvor lejren og dens deltagere blev brugt til promovere, teste og styrke relevante initiativer.

3.4.1 Præsidiets

Med Hendes Kongelige Højhed, Prinsesse Benedikte, som æresformand blev der etableret et Præsidi, hvor vigtige interessenter kunne mødes og finde på kreative løsninger som kunne gavne lejren. Med i Præsidiets var blandet andet værtskommunernes borgmestre, direktører fra store lokale virksomheder, direktører fra myndighederne og mange flere. I alt mødtes præsidiets tre gange. To gange inden lejren og en gang under lejren.

3.4.2 Dagtilbuddet Solgården

Spejdernes Lejr samarbejdede med Den selvejende inst. Solgården om 'Projekt lejrhjælper', hvor cirka 60 personer med fysisk eller psykisk handicap hjalp til som frivillige på lejren. Samarbejdet krævede et relativt stort set up, hvor de bl.a. etablerede en lejr i lejren. Samarbejdet gav værdifulde erfaringer i forhold til, hvordan folk med udviklingshandicap kan bidrage til fremtidige lejre og hvordan bostederne kan skabe meningsfulde aktiviteter for dem.

'Vi arbejder med rehabilitering og ved at rykke hele Solgården ud på spejderlejren, skabte vi en øvebane for borgerne - ude i verden, hvor alle andre mennesker også er. Målgruppen for Projekt Lejrhjælper er i vores øjne alle borgere, der tilbydes støtte i vores Social- og Handicap Center.' Leder i Høje-Taastrup kommunes Social- og Handicapcenter i Projekt Lejrhjælper's erfaringsrapport, marts 2023.

3.4.3 Greve Gymnasium

Greve Gymnasium brugte Spejdernes Lejr 2022 som case på dets Innovationsdag for tre 3.G -klasser. Spejdernes Lejr leverede oplæg og cases, som eleverne så kunne arbejde med og spørge ind til. Til sidst indgik repræsentanter fra Spejdernes Lejr i dommerpanelet til en innovationsdag, der gav gensidig forståelse og inspiration.

3.4.4 Bakano Design

Efter Spejdernes Lejr i Hedeland Naturpark fik den lokale virksomhed fra Roskilde, Bakano Design, lov til at genbruge en samling store slidte lædersofaer fra lejrens mange lounge-

områder. Sofaerne blev genanvendt og blev blandt andet til lædertasker. Ligesom man på Kulturnatten i København kunne få lavet en læder-ring ud af dem.

4. Spaden kommer i jorden – lejren tager form

På en solskinsrig forårsdag den 31. marts 2022, dannede den nordlige bred af Flintesø rammen for det synlige startskud på etableringen af Spejdernes Lejr i Hedeland Naturpark. Her mødtes repræsentanter fra den danske spejderverden, værtskommuner, I/S Hedeland, TV2 Lorry og andre nysgerrige besøgende for at overvære det første stik i jorden til forberedelserne af Nordens største spejderlejr.

Det var de tre respektive borgmestere fra naturområdets ejerkommuner Høje-Taastrup, Greve og Roskilde, der sammen med Haley, en ung pigespejder fra nærområdet, der symbolsk satte arbejdet i gang ved at tage først stik med hver deres indgraverede spade.

4.1 Blivende installationer for otte millioner kroner

Det var første gang, at Hedeland Naturpark var vært for så stor et event, og det krævede derfor en del udbygning af den eksisterende infrastruktur med nedgravning af fibernet, vand og kloakering samt elektricitet. Der var blandt andet tale om knap seks kilometer kloakrør, 1,8 kilometer elkabler og 6,5 kilometer vandledninger til en samlet

værdi af 8,04 millioner kroner. Al infrastrukturen blev samlet i fem strategiske punkter i Hedeland Naturpark, så efterfølgende begivenheder kan koble sig på disse, når de skal bruge vand, elektricitet og/eller opstille toiletvogne.

Inkluderet i de otte millioner kroner er også opførelsen af vartegnet for lejren, i form af en Læringsspiral bestående af 17 arkitektonisk flotte verdensmålshytter.

'Det er ikke bare en bygning, men et læringsrum. Her kan skolebørn og andre lære om verdensmålene, og det hænger godt sammen med Hedelands vision om at være »Danmarks vildeste læringsrum«, og så bliver vartegnet en del af »The big Five« i Hedeland,' sagde Tina Vesth, direktør i I/S Hedeland til vartegnets åbning, med henvisning til, at 'Læringsspiralen' bliver en 'reason-to-go' for områdets gæster.

Foto: Johny Kristensen

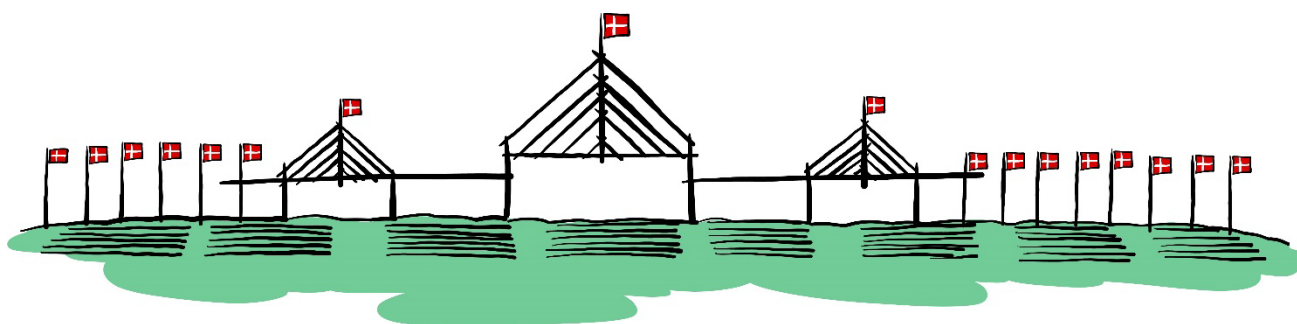
4.2 God dialog med naboerne

Det var vigtigt for Spejdernes Lejr at have en god dialog med naboerne til lejren, og derfor blev der inviteret til flere dialogmøder med borgere fra nærliggende områder som Vindinge, Tune og Reerslev i perioden op til lejrens afholdelse. Her fyldte trafikplanerne en del, men der blev også spurgt nysgerrigt ind til aktiviteterne på lejren, besøgs mulighederne og spejderlivet generelt.

Vi inviterede også til flere velbesøgte informationsmøder for alle kommunernes borgere ude i Hedeland Naturpark. Her kunne borgerne møde os og høre mere om planerne for lejren og hvordan de kunne få den bedste spejderoplevelse.

4.3 Værtskommuner som inspiration til lejropbygning

For at give lejrens 32.000 deltagere et øget kendskab til værtskommunernes og deres mange seværdigheder, valgte lejrorganisationen at opkalde de fire underlejre efter de tre værtskommuner og Hedeland Naturpark (frivilliglejren). Hver underlejr havde sit eget informationstov, hvor deltagerne hentede mad og kunne få svar på praktiske spørgsmål. Disse informationsområder havde hver et vartegn, som afspejlede et kendetegn ved værtskommunen. Eksempelvis blev Underlejr Høje-Taastrups informationstov opført med inspiration fra Høje-Taastrup station.

Dertil kommer, at hver underlejr var delt op i tre 'lejrkvarterer' som fik navn efter kendetegn ved værtskommunen. Således var Underlejr Greve opdelt i 'Stranden', 'Havnen' og 'Fortet'. Disse 'lejrkvarterers' karakteristika var også fordelingsnøglen for, hvordan spejdergrupper fra hele landet blev placeret. Således blev alle grupper fra kommuner med domkirker placeret i Underlejr Roskilde's lejrkvarter 'Domkirken' osv.

4.4 Slutspurten inden lejren

I ugerne op til lejren begyndte de mange lejrfrivillige at slå teltene i jorden i Hedeland Naturpark til, det der på spejdersprog kaldes, 'forpionering'. Det var her de mange frivillige begyndte at bygge de større midlertidige faciliteter, der er behov for på Spejdernes Lejr. Disse inkluderede blandt andet et lejrhospital, fire kantiner, en børnehave til de knap 5.000 frivillige der havde deres børn med på lejr, en administrationsby, et teknik- og beredskabsområde med køretøjer og entreprenørmaskiner, et voksenområde, affaldsindsamling til 10 forskellige fraktioner, en flagallé med de deltagende 52 nationers flag, diverse aktivitetsunderstøttende faciliteter og ikke mindst opsætningen af tusind toiletter og 300 bade til deltagerne samt etableringen af 7.000 midlertidige parkeringspladser til gæsterne.

4.4.1 Skibakken og amfiteater bruges som sceneområder

For foden af den 50 meter høje Skibakke blev der opført en midlertidig scene med plads til cirka 40.000 siddende tilskuere. Her samledes lejrens deltagere og gæster til store fælles forestillinger såsom åbnings- og afslutningsbålet. Scenen var kunstnerisk opført med orange telte med storskærme på siderne, mens tilskuerne kunne tage plads opad Skibakken så de ikke dækkede for hinandens udsyn.

Foto: Enrique León

Et andet ikonisk område i Hedeland Naturpark – Amfiteateret – blev hver dag under lejren brugt til at afholde mindre sceneshows såsom fællesdans, morgenyoga, gudstjeneste eller oplæg fra fx DRs naturformidler Vicky Knudsen, tidligere miljøminister Connie Hedegaard, cykeldrengene med flere.

Foto: Pernille Bille Tvedt

4.4.2 Spejdertorvet opføres til gæster

På den store parkeringsplads ovenfor Grusgraven blev lejrens Spejdertorv opsat med flere foodtrucks, et supermarked, en bager, to spejderbutikker, et museum, udstilling af

lokale kunstners værker, en instagramvenlig paraplyallé og ikke mindst Panorama-restauranten, hvorfra man kunne se ud over store dele af lejren. På Spejdetorvet kunne de cirka 50.000 gæster og besøgende på lejren tage en velfortjent pause og lade de mange indtryk fra lejren nedfælde sig i rolige omgivelser.

4.4.3 Lejren promoveres

Spejdernes Lejr var gratis for gæster, der vil besøge lejren og opleve en spejderlejr på nærmeste hånd. Der var også rig mulighed for at teste sin indre spejder, da man frit - og gratis - kunne prøve de 130 forskellige drop-in spejderaktiviteter. For at promovere lejren og gøre nærområdet opmærksomme på dette tilbud blev der fra Spejdernes Lejr side initieret en række tiltag. Blandt andet blev der i 10 af Høje-Taastrup kommunes busstandere indsat plakater, som inviterede kommunens borgere med på lejren.

Ligeledes kørte der i juli-måned en promoveringsvideo i alle offentlige busser i Roskilde kommune. Samme video blev også afspillet i Greves offentlige bygninger såsom biblioteker med mere. Derudover blev der hængt promoveringsplakater op i flere af de tre værtskommuners offentlige bygninger samt knudepunkter i nærområdet for lejren som informerede om lejrens snarlige afholdelse og inviterede nysgerrige til at kigge forbi. Nysgerrige kunne også besøge www.spejderneslejr.dk og finde relevante informationer for gæster, ligesom man kunne følge med i lejrens opbygning via et 360 view-kamera opsat på toppen af Skibakken.

SPEJDERNES LEJR 2022

På landsplan havde vi blandt andet indgået en aftale med Spejdernes Lejrs mælkeleverandør, Øllingegaard, der betød, at de i to uger af juli promoverede Spejdernes Lejr på bagsiden af deres mælkekartoner med en tekst, der indbød interesserede til at kigge forbi og få sig en spejderlejroplevelse.

Desuden kontaktede frivillige 'presseansvarlige' fra alle landets kommuner deres lokale dagblade for at fortælle historien om, hvordan kommunens spejdere forberedte sig på deres deltagelse i årets spejderlejr i Hedeland Naturpark. I juni måned 2022, gav denne indsats 54 artikler i lokale dags- og ugeblade.

4.4.4 Trafikplan udrulles

For at afvikle lejrens trafik (på ankomstdagen 600 busser, 7.500 personbiler og 3.000 autocampere) på den smidigste og sikreste måde for de mange børn og unge som deltog på lejren, udarbejdede politiet, Høje-Taastrup kommune, lokale landsbylaug og Spejdernes Lejr en trafikplan, der bl.a. indebar, at en del af Brandhøjgårdsvej, fra Stenbuen til Stærkendevej, under lejren blev spærret for almindelig trafik. Ligeledes blev en del af Stærkendevej, fra Golfklubben til Ellebjergvej, i samme periode også spærret for almindelig trafik. Borgere og erhvervsdrivende på de nævnte veje var naturligvis undtaget og alle berørte borgere blev informeret om trafikforholdene, via en besked udsendt af kommunerne til de berørte borgeres e-Boks.

Foto: Nikolai C. Frandsen

5. Så var lejren der

Lørdag formiddag, den 23. juli, begyndte de første busser at rulle ned af Brandhøjgårdsvej propfyldte med spændte spejdere, der glædede sig til årets spejderoplevelse. Efterhånden som de cirka 600 miljøvenlige busser fra hele landet satte deres passagerer af i Hedeland Naturpark skød telte op og lejrstemningen spredte sig. I løbet af de næste ni dage oplevede deltagerne at være en del af Danmarks stærkeste fællesskab, skabe relationer til nogle af de knap 5.000 internationale spejdere, prøve kræfter med sjove og udfordrende aktiviteter og stifte minder for resten af livet.

'Vi kender området, så det har været sjovt og underligt at se, hvordan Hedeland ser helt anderledes ud, når 32.000 spejdere bor her.' Corinna Bom Tarp Dagbladet Solrød, 1. august 2022.

Søsterparret Corinna og Alberte Bom Tarp er ved at hente vand til resten af gruppen, måske for sidste gang inden Spejderernes Lejr slutter. Foto: Louise Barkhus

5.1 Vartegnet indvies

Om søndagen blev vartegnet indviet, da I/S Hedelands bestyrelsesformand Gitte Kronbak Nielsen foran TV2 Lorrys rullende kameraer klippede den røde snor over til stor begejstring for de fremmødte spejdere. Vartegnet blev blandt andet opført med støtte fra Realdania, Lokale og Anlægsfonden samt STARK fonden.

Foto: Elena Sofie Møberg

5.2 Åbningsbål for lejren

Søndag eftermiddag blev det store åbningsbål afholdt, hvor alle lejrens deltagere og besøgende mødtes foran scenen på Skibakken og blev budt velkommen. Her blev der blandt andet vist en video, hvor Sønderborg kommunes borgmester gav Spejdernes Lejr-faklen videre. Efter at have været rundt til de tre værtskommuners seværdigheder ankom faklen fysisk til selve lejren, hvor den tændte lejrens 'evige ild' på toppen af Skibakken.

5.3 Borgmesterdag

Tirsdag var det lejrens traditionelle borgmesterdag, hvor alle landets borgmestre og kommunale politikere var inviteret til lejren til en snak med deres kommunes spejdergrupper. Dagen er en god mulighed for at have en uformel dialog mellem politikere og spejderforeninger. Efterfølgende var der en fælles borgmesterreception, hvor samarbejde med foreningslivet var på dagsordenen. I alt var 75 af landets 98 kommuner repræsenteret på lejrens borgmesterdag.

5.4 Reception

Torsdag den 28. juli var Hendes Kongelige Højhed, prinsesse Benedikte, vært for Spejdernes Lejrs officielle reception. Her blev spejdernes mange samarbejdspartnere inviteret til at besøge lejren ligesom lejrens mange fonde og sponsorer var til stede.

5.5 Statsministeren kiggede forbi

Lørdag den 30. juli besøgte Danmarks statsminister, Mette Frederiksen, Spejdernes Lejr 2022. Her besøgte hun først en gruppe fra hendes hjemstavn og fik sig efterfølgende en guidet cykeltur rundt på lejren.

'Det er skønt at være her. Det er virkelig, virkelig en dejlig lejr. Man kan bare mærke, at de unge og børnene har haft lyst til at komme på spejderlejr i mange år nu. Bare det, at der kan være så mange sammen igen efter corona. Og så er det et fantastisk smukt område og en lækker spejderlejr - en dejlig oplevelse', sagde statsministeren ifølge Ritzau den 30. juli 2022.

Af andre prominente politikerbesøg kan også nævnes nuværende udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, samt daværende kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen.

5.6 Afslutningsbål og rekord

Lørdag aften blev det store afslutningsshow holdt, hvor blandt andet Disneybandet Luftens Helte og Jung spillede foran knap 35.000 gæster og deltagere til et brag af en fest. Inden da blev Spejdernes Lejr også optaget i Børnenes Rekordbog for at afholde Danmarks største fællesspisning/picnic med 32.000 spisende gæster.

Foto: Jens-Frederik Frederiksen

'... Det har været så fantastisk positivt at opleve de glade spejdere. Masser af smil og søde kommentarer når man var rundt i Hedeland 👍😊 Spejderne har passet godt på Hedeland, og det kunne være dejligt med tilsvarende arrangementer'

Bo, kommentar på et afslutningsopslag på Spejdernes Lejr facebookside.

6. Spejdernes Lejr 2022 i tal

Nedenfor ses omfanget af Spejdernes Lejr 2022 gennem udvalgte nøgletal.

7. Efter lejren

Spejdere sætter en ære i at efterlade et lejrområde, om muligt pænere end de modtog det. Derfor var store dele af lejren allerede ryddet op, da deltagerne tog hjem, da de forinden havde pakket alt deres grej sammen og gennemgået deres lejrområde

minutiøst for eventuelle efterladenskaber. Noget som Michael Ziegler også lagde mærke til, da han den 1. august besøgte det tidligere lejrrområde.

"Tak for denne gang til Spejdernes Lejr! I går, søndag, pakkede de 33.000 spejdere deres telte og grej sammen og rejste hjem 🚗 Og her til aften var jeg forbi og kaste et blik på vores dejlige Hedeland.

Jeg er imponeret! Med lynets hast er Hedeland ved at vende tilbage til normalen. Marken bag mig var for få dage siden Underlejr Høje-Taastrup – den ene af spejderlejrens fire delområder. Her var et mylder af mennesker og aktivitet.

Nu er det meste pist væk, og jeg kunne naturligvis ikke få øje på et eneste stykke affald. Spejdernes respekt for naturen er et eksempel for os alle!..." Michael Ziegler på sin facebookside den 1. august 2022.

Oprydningen har efterfølgende fået stor ros af områdets naboer, brugere og besøgende.

Et lille udpluk af kommentarerne fra afslutningsopslaget på Spejdernes Lejrs facebookside den 1. august;

7.1 Oprydning og nedbrydning

I den efterfølgende uge arbejdede lejrfrivillige fra området Lejrplads og Infrastruktur i tæt samarbejde med I/S Hedeland og de entreprenører, der havde været med i etableringsfasen, om at rydde op og efterlade Hedeland Naturpark, som inden lejren blev etableret. Den 10. august forlod de sidste lejrfrivillige området og herefter var det kun mindre ting som blev tilrettet.

Før og under lejren, var der blevet udarbejdet tjeklister og løsningsbeskrivelser, med angivelse af hvilke terrænjusteringer, der skulle foretages for at kunne gennemføre lejren. Nogle få af ændringerne ønskedes bibeholdt, men hovedparten af justeringerne skulle reetableres til oprindelig stand.

Terrænændringerne er eksempelvis, justeringer af veje og stier, opfyldning af fordybninger, fjernelse af jordvolde og afskærmninger, opgravning af tanke og forsyningsledninger. Den samlede liste omfatter lidt mere end 100 store og små justeringer.

'I løbet af 14 dage, så kan man ikke se, at vi har været her' fortæller områdechef for oprydning, Finn Dybbøl til Dagbladet Roskilde, 1. august.

7.2 Glade lejrgæster

Feedbacken fra vores deltagere på Spejderne's Lejr har været overvældende og mange har fortalt, at det var den hidtil bedste lejr. Dertil kommer, at mange har været rigtig glade for, at lejren blev afholdt i Hedeland Naturpark, da det var et mere spændende naturområde end "de flade steder", hvor de to tidligere lejre har været afholdt.

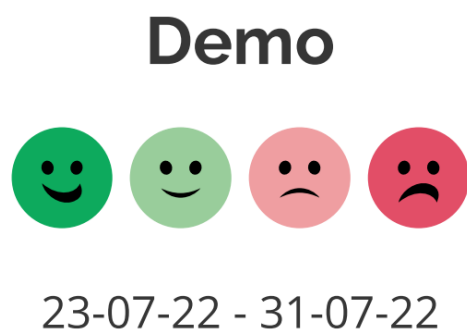
'Det har været megahyggeligt at være her. Det har været et virkelig fedt natur- og lejrrområde', Lærke Hørdum fra Hadsten til Roskilde Dagblad den 1. august 2022.

De kvalitative eksempler på den positive feedback er mange og peger alle i retning af, at det har været en fantastisk lejr. Tilfredshedsundersøgelsen har yderligere været suppleret med en kvantitativ dataindsamling.

7.2.1 Tilfredse besøgende

Spejdernes Lejr havde opsat 10 smiley-standere på udvalgte knudepunkter, strategisk fordelt over hele lejren. Standerne havde fire knapper og gav forbigående muligheden for at tilkendegive deres umiddelbare tilfredshed med Spejdernes Lejr 2022. Den overordnede tilfredshed er landet på 81 % baseret på 45.934 svar i perioden 23. juli – 31. juli 2022.

Smiley-standerne var placeret således, at de var tilgængelige for alle deltagere og gæster - spejdere som nysgerrige borgere. Med et estimeret samlet antal mennesker igennem Spejdernes Lejr 2022 på ca. 82.000, giver det en respondentrate på ~56 %. Dette gør, at vi føler os sikre i, at det samlede resultat af vores tilfredshedsundersøgelse er retvisende.

7.2.2 Tilfredse grupper

Smiley-standerne blev suppleret af spørgeskemaundersøgelser, der blev sendt ud af to omgange – en til deltagerne og en til de frivillige. Knap halvdelen af de deltagende spejdergrupper har besvaret spørgeskemaundersøgelsen. Her angiver 81 % af deltagerne, at de er tilfredse eller meget tilfredse med lejren. Og over 95 % vil med høj sandsynlighed deltage næste gang.

'Vi bor i en af værtskommunerne, så det var stort for os, at lejren blev holdt i Hedeland. Vi har gennem de nu 3 store lejre fået etableret et godt samarbejde og ledernetværk på

tværs af korpserne i kommunen, og det er en stor oplevelse at være en del af.'
 Gruppetleder i kommentarfeltet til Deltagernes evaluering af Spejdernes Lejr 2022.

7.2.3 Sjovt at være frivillig

I en spørgeskemaundersøgelse, der var sendt ud til de 4.865 frivillige i lejrorganisationen, tegner et lignende billede sig. Her angiver 85 % af de adspurgte frivillige, at de har fundet det sjovt og udviklende at være frivillige på lejren.

Foto: Gustav Holm Hedegaard

7.3 Massiv interesse for lejren

På trods af hård konkurrence fra Jonas Vingegaards sejr i Tour de France lykkedes det Spejdernes Lejr 2022 at tiltrække massiv interesse fra politikere og medier i Danmark. En efterfølgende presserapport, udarbejdet af den lokale virksomhed Press Point, viser, at Spejdernes Lejr har været nævnt 952 gange i medierne, og at omtalen svarer til en annonceværdi på 52 millioner kroner. Vores erfaring fra tidligere lejre indikerer, at værtsstedet nævnes i cirka 84 % af artiklerne, svarende til en omtaleværdi på 44 millioner kroner for Hedeland Naturpark og, i forlængelse heraf, de tre værtskommuner.

De lokale spejdere skifter Grenaa ud med Hedeland Naturpark

Med cirka 40.000 deltagere fra både ind- og udland er Spejdernes Lejr Nordens største spejderlejr.

En rekordstor spejderlejr løber af stabelen i denne uge. Spejdernes Lejr bliver i år holdt i Hedeland Naturpark nær Roskilde og har cirka 40.000 deltagere. Kattagat Spejderne fra

«Det jeg glæder mig mest til er at skabe nogle fantastiske oplevelser for alle vores spejdere.»

Aktiviteter og fællesskab
 Med 40.000 spejdere samlet bliver der massevis af aktiviteter i løbet af den uge, hvor lejren finder sted.

Spejdere vil møde massevis af sjove og fællesskabende events, for eksempel de såkaldte morgenfester, hvor det bliver muligt at få pulsen op ved at dyrke yoga, taekwondo eller ved at deltage i eksotiske konkurrencer og verdens-

7.3.1 National omtale

Flere landsdækkende medier (Jyllands-Posten, DR Nyheder, TV2 News, Berlingske Tidende, Kristeligt Dagblad, Billedbladet m.fl.) besøgte og dækkede lejren. Dertil kommer, at DR Vejret, et af de mest sete programmer i sommermånederne, sendte live fra Spejdernes Lejr i de første tre dage af lejren og havde diverse dybdegående indslag om lejrens opbygning, området og dens deltagere.

7.3.2 Lokal dækning

Spejdernes Lejr havde også et rigtig godt samarbejde med Sjællandske Mediers Taastrup redaktion, der både var med til at varme op til lejren og var massivt til stede under lejren. SN udgav blandt andet en digital lejravis med indsamlede historier fra lejren. TV2 Lorry (nu Kosmopol) dækkede også lejrens opbygning og ikke mindst dens afholdelse. De havde en journalist ude og rapportere fra lejren hver dag, og de rykkede fysisk deres nyhedsstudie ud til lejren for 19:30-nyhederne om fredagen den 28. juli.

7.3.3 I dialog med omverdenen

Spejdernes Lejr har en stærk tradition for at invitere politikere og samarbejdspartnere med på lejren, så de kan få et indblik i spejderlivet og diskutere fremtidige tiltag i mere uformelle rammer. 75 kommuner besøgte lejren, der også havde fint besøg af statsminister Mette Frederiksen, kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen, nuværende udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, H.K.H. Prinsesse Benedikte og influenceren Lakserytteren.

Dertil kommer, at flere samarbejdspartnere, virksomheder og fonde støttede Spejdernes Lejrs tilblivelse og deltog i den officielle reception, hvor de gav udtryk for et godt samarbejde og var imponeret over lejren og dens smukke omgivelser. I alt blev der doneret 9,7 millioner kroner af fonde til lejrens opbygning og aktiviteter.

Tak for støtten til Spejdernes Lejr 2022

Lejren afholdes i samarbejde med:

8. Opsamling

I Samarbejdsaftalen er der sat tre overordnede formål op for at stille Hedeland Naturpark til rådighed for Spejdernes Lejr 2022. Nedenfor vil vi gennemgå de tre formål og indsætte relevante data som er indsamlet under og efter Spejdernes Lejrs afholdelse i henhold til aftalen på det administrative styregruppemøde i juni 2022.

1. Kendskabet til Hedeland Naturpark skal styrkes lokalt såvel som nationalt

Med et deltagerantal på 32.000 spejdere, yderligere 50.000 besøgende gæster og en massiv omtale i lokale og nationale medier svarende til en annonceværdi på 52 millioner kroner (en fordobling, i forhold til målsætningen om at nå 26 millioner kroner), er vi godt tilfredse med omtalen og rækkevidden af Spejdernes Lejr 2022.

Desuden besøgte flere prominente navne lejren. Blandt andet lagde statsminister Mette Frederiksen, kulturminister Ane Halsbo-Jørgensen, den nuværende udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen og H.K.H. Prinsesse Benedikte vejen forbi lejren. Dertil kommer, at over 75 af landets kommuner besøgte lejren på Borgmesterdagen.

Vores deltagersurvey viser desuden stor tilfredshed blandt de deltagere, og vi formoder derfor, at de besøgendes tilfredshed og glæde over lejren vil blive videreformidlet til venner, familie og med-spejdere, der desværre ikke kunne deltage på Spejdernes Lejr 2022. Alt dette med Hedeland Naturpark som ramme og kulisse i en historiefortælling om gode oplevelser.

Derfor er vi af den klare overbevisning, at Spejdernes Lejr 2022 er lykkedes med at styrke det lokale, såvel som nationale, kendskab til Hedeland Naturpark.

2. Aftalen skal understøtte Hedeland Naturparks udviklingsplan og modne området til store arrangementer

I et tæt samarbejde med I/S Hedeland og den administrative styregruppe har der løbende været dialog om, hvordan lejrens afholdelse bedst kunne bidrage til Hedeland Naturparks eksisterende udviklingsplan og ønske om at afholde flere store arrangementer.

Spejdernes Lejr har med vores i alt 82.000 besøgende (32.000 deltagere og 50.000 gæster) i løbet af ni dage udfordret Hedeland Naturparks hidtidige eventrammer. Det har krævet en anseelig indsats og et samarbejde af hidtil uset omfang fra de tre værtskommuner, I/S Hedeland og myndighederne. Værdifulde erfaringer er skabt undervejs, som vil gøre fremtidige store arrangementer til en mere håndterbar størrelse og sikre en smidig afvikling.

Desuden har Spejdernes Lejr 2022 efterladt en del af vores fysiske infrastruktur i området. Under jorden er der oprettet fem strategiske infrastrukturspunkter, hvor fremtidige arrangører nemt kan koble sig på vand, el og kloakforsyningen samt fibernet. Dertil kommer, at Spejdernes Lejr har bygget en Læringsspiral i grusgraven med fokus på verdensmålene. Læringsspiralen fungerer som et pause- og læringsrum og henvender sig til besøgende såvel som skoleklasser med sin unikke og farvestrålende arkitektur.

I alt har Spejdernes Lejr efterladt blivende infrastruktur i Hedeland Naturpark for lige godt otte millioner kroner, og derfor mener vi, at vi både har været med til at skabe bedre fysiske rammer for Hedeland Naturparks besøgende og for fremtidige events, men også, at vi har bidraget til at skabe værdifulde erfaringer for afholdelsen af større events i Hedeland Naturpark.

3. Spejdernes Lejr etablerer samarbejde med erhvervsliv, borgere og foreninger, herunder sociale foreninger

I indeværende evalueringsrapport er der talrige eksempler på tværgående samarbejder med interessenter fra de tre respektive værtskommuner. Spejdernes Lejr vil her gerne understrege, at alle samarbejder, har været værdifulde i sig selv, og vi kunne ikke have gennemført Spejdernes Lejr 2022 uden gode samarbejdspartnere og hjælp fra forvaltningerne i de tre værtskommuner.

Her i opsummeringen vil vi dog gerne bruge muligheden for at rette fokus på nogle af dem som har givet noget specielt. Samarbejdet med Den selvejende inst. Solgården var et succesfuldt eksperiment, der har givet erfaring og inputs til Spejdernes fortsatte arbejde med tilgængelighed for alle. Det handler både om inklusion, men også om adgang til fællesskab og naturen. Dette er et arbejde som langt fra er færdigt og samarbejdet med Solgården har dels bekræftet os i vigtigheden af dette arbejdsfokus, men også givet erfaringer om, hvordan vi kommer videre i processen. Solgården har desuden allerede meldt sig til at deltage i næste Spejdernes Lejr – i 2026.

Dette skal sammenholdes med vores konstante fokus på at søge leverandører for det lokale erhvervsliv og samarbejder med lokale foreninger uden at gå på kompromis med deltagernes oplevelse. Vi er stolte af, at vi har samarbejdet med over 100 lokale organisationer, men det er også et område, hvor der stadigvæk er potentiale, da det er muligt at få endnu flere lokale foreninger og virksomheder involveret.

Alt i alt er der ingen tvivl om, at Spejdernes Lejr 2022 har været en krævende indsats for alle involverede, men at vi, sammen, er lykkedes med at skabe en fantastisk Spejdernes Lejr og fået sat Hedeland Naturpark på Danmarkskortet i tusindvis af menneskers bevidsthed. Undervejs har vi gjort os værdifulde erfaringer, der både vil bidrage til fremtidige Spejdernes Lejre, men som også har været med til at rykke grænsen for, hvad der er muligt i Hedeland Naturpark og vil gavne fremtidige events i området.